

poſſit, & gratia aliqua in ea pralatione intercedat, illa non eſt temporalis ſtipendio compenſanda; pro eo adhibita pactione; quia electio alicuius diſtinctiue neceſſaria eſt, neque plus laboris in vna, quam in alia propoſitione intercedit. Præterquam quod electio eſt ad rem ſpiritualem, nec pretio æſtimabilem. Sicut enim Episcopuſ, ſi ex concurrentibus ad Ordines quorſdam præ aliis eligat, ratione pralationis huiusmodi nequit accipere pretium, quia ad rem omnino ſpiritualem eſt; ita ſimiliter in caſu noſtro dicendum. Similiter, ad pactiones tales in omni rerum ſacrarum genere ianua aperietur latiffima, per quam & via quæ ducat ad perditionem. Vide Titul. 13. a num. 5. usque ad 13.

30 Dico quatuor. Præbendarij, Sede vacante, ubi pauci numero ſunt, non poſſunt eſſe Viſitatores: quod quidem Regiſ ſchedulis cautum inuenitur, de quibus Dom. Solorzanus Lib. 3. Cap. 12. num. 17. Quinam autem pauci dicendi ſunt, ſi quærat quilibet, videtur dicendum paucos ſemper cenſendos, qui in Eccleſiis non Metropolitanis ſunt; cum enim etiam eorum expleto numero, qui iuxta erectionem eſſe poſſunt, multi non ſunt; non poſſunt ordinari loquendo cenſeri plures, cum ſemper aliqui ex eo numero deſint, & aliunde copia Clericorum non ſuppetat, qui diuinorum officiorum ordinariæ celebrationi ſubſeruiant, ſintque inſuper ægroſi aliqui, aut alias impediti. In Metropolitanis autem cum maior numerus ſit, id poſſet facilius ſuſtineri, niſi ob rationes dictas eorum eſſet numerus imminutus. Quando autem non obſtante paucitate Præbendarij ad viſitandum exiret, non videtur lucrari poſſe diſtributiones, quia cauſa abſentia legitima non eſt, neque ſuo aliqua ex illis comprehenditur, quas Sacri Canones admittunt, & de quibus Titulo precedent. Cap. 7. Neque eſt ſimile cum Episcopuſ mittit ob dicta num. 78. ibidem niſi neceſſitas eſſet ſimilis, quod Patrono fieri notum oportebit. Non eſt autem improbabile oppoſitum, dummodo detrimentum Eccleſiæ obueniens compenſetur. Quia verò ex huiusmodi viſitationibus, ad quas Præbendarij, Sede vacante, egrediuntur, frequentia inconuenientia longo ſunt temporum lapſu deprehenſa, merito Regali prouidentia cautum ne talis permittatur egreſſus, & ita circa hoc Præſeres aduigilant; & vtiſſimè eorum in re adeo vtili vigilantiæ perfeueret.

An egreſſus licentur diſtributiones

CAPVT V.

Circa Beneficia quid poſſint Indicarum Eccleſiarum Capitula, & quæ circa hoc onera poſſint eorum conſcientias aggravare.

§. I.

De Reſignatione in fauorem.

Aſſertio 1. omnia circa Beneficia poſſe

31 Dico primò. Capitulum, Sede vacante, poteſt præſentatos Regio nomine Canonice inſtituere, & circa ea omnia præſtare, quæ & Episcopuſ, Edicta

ſcilicet proponere, cum Beneficia vacauerint, ad examen vocare, per Synodales Examinatores faciendum; tres digniores eligere ex approbatis, & iuxta meritorum qualitatem locum illis in nominatione tribuere, & ad eum remittere, qui Regio nomine Patronatum exercet. Quod quidem quantum ad inſtitutionem Canonice artinet, iuxta Iuris communis diſpoſitionem procedit: pro quo videri poteſt P. Azor Tomo 2. Libr. 3. Cap. 38. Quæſt. 2. apud quem Auctores aliqui rationem conantur reddere cur Capitulum inſtituere poſſit, & non ſimpliciter conferre, ſed non ſatisfaciunt; cur ſcilicet Sacri Canones vnum concedant, negent aliud, in quo videtur eadem eſſe ratio. Eſt autem illa & obuia & concludens, voluiſſe Sedem Apoſtolicam erga Patronos ſe beneuolam exhibere, vt ſic multos ad fundandas Eccleſias prouocaret: & ita Gloſſa in Cap. Eſt Capitulum, de Inſtitutionibus, ubi Bonifaciuſ VIII. quæſtionem anteà dubiam ſua Conſtitutione diremit; ita dicens: Eſt Capitulum, Sede vacante, Beneficia, quæ ad collationem Episcopuſ pertinent, conferre non poſſit: Præſentatos tamen à Patrono poteſt admittere, ſi ſint idonei, & eos inſtituere in Beneficijs, ad quæ fuerint præſentati: licet ad Episcopuſ, (ſi ſuperreſſer) admittiſſio & inſtitutio huiusmodi pertinet. Sic ille: Et ita, inquam Gloſſa. verb. Præſentatos, ſic habet: De Præſentatis ſolum hic dicit, & poterat de Præſentatis dubitari, quaſi præſentatio inueneretur gratia, & non Iuri communi, vt ſic poteſtas huius gratia, vacante Sede, in Capitulum non tranſferret. Hæc Gloſſa. Vbi non prætermittendum Patrem Azor pro veritate propoſita allegare Gloſſam in Cap. Cum illis, de Præbendis in 6. Cum tamen in eo Titulo Cap. Cum autem non ſit, ſed ſit ille §. in citato Cap. Cum illis. Quod animaduertiſſe oportuit, ne inde ſuperuacui ac moleſti in quærendo laboris ocaſio alicui tribuatur. Videatur ergo Gloſſa in citat. Cap. verb. Noſtat. Licet autem in prædicta Decretali ſolum videatur concedi facultas inſtituendi Capitulo, quando vacat per mortem Eccleſiæ, ibi, Si ſuperreſſer: ad omnem tamen vacationem referenda eſt, quia ratio eſt eadem: & ſic habet Doctorum ſenſus ac communis praxis; quamuis Gloſſa cum limitatione dicta loqui videatur, ſic dicens: Nota quod poteſtas inſtituendi in Beneficijs deuoluitur, Sede vacante, ad habentem exercere iuriſdictionem Prælati deſuncti. Sic illa. Sed id propterea dictum, quia frequentius.

Cur non ſimpliciter conferre.

Cap. Eſt Capitulum, de Inſtitutionibus.

Gloſſa.

Eadem.

32 Dico ſecundò. Non ſolum Præſentatos Regio nomine poteſt Capitulum inſtituere, ſed quoſcumque ab iis, qui ius habent præſentandi ad Beneficia ſimplicia, ſecundum receptas Doctorum ſententias circa id, quod neceſſarium eſt vt Beneficium aliquod diei poſſit. Quod ſi aliquod minus propriè tale inueniatur, quod tamen ad Episcopuſ inſtitutionem ſpectet, idem erga illud facere Capitulum poterit, quod Episcopuſ facere ſolitus. Tum quia ſuccedit in iuriſdictione Episcopuſ ex conſuetudine competentis, vt cum Patromitano, Sylueſtro, Merolla, & P. Azor tenet Diana Parte 8. Tractat. 4. Reſolut. 18. Tum etiam, quia qui poteſt plus, poteſt & minus, iuxta regulam iuris in 6.

Aſſertio 2. idem eſſe de Præſentatis à quolibet ad Beneficia ſimplicia.

33 Dico tertio. Capitulum in Eccleſiis Indiarum nequit reſignationem Curati Beneficij

Aſſertio 3. non poſſe reſignationem

aut alterius, quod de iure patronatus ſit, in fauorem alterius admittere. Probari id poteſt Primò ex generali ſcriptorum doctrina, iuxta quam admilſio talis ad ſolum Pontificem ſpectat, vt videri poteſt apud Dom. Barboſam Allegat. 50. n. 23. vbi pro ea adducit Cap. Deſignatione. §. Prohibemus, de Officio Legati in 6. in quo tamen expreſſè non habetur, ſic enim ibi: Prohibemus inſuper, ne Legatus ipſe in genere aut ſpecte cuiusque concedat vt ab iſ, qui Beneficia intra Legationem eiusdem habentes, ea in illius manibus voluerint liberè reſignare, ipſorum reſignatione recepta, illa valeat idoneis conferre perſona. Sic Bonifaciuſ VIII. qui ſtatim ſecus factum nullus declarat eſſe valoris. Non ergo de reſignatione in fauorem alterius agitur. Ex ratione autem, quam Pontifex adhibet, poteſt illud coniectari; ita enim claudit: Cum per hoc aperiri poſſet via contra Lateranenſe Conſilium ad Beneficia vacatura. Sic ille. Conſilij autem Lateranenſis Decretum, cuius mentionem inducit, habetur in Cap. Nulla, de conceſſ. Præbend. in quo ſic dicitur: Nulla Eccleſiaſtica miniſteria, ſeu etiam Beneficia Eccleſiæ, tribuantur alicui, ſeu promittantur, anequam vacent. Ne deſiderare quis mortem proximi videatur, in cuius locum & Beneficium ſe crediderit ſucceſſurum. Hæc ibi. Si enim facultas recipiendi vel admittendi reſignationes alias concedatur, & pariter Beneficia conferendi, qua fuerint reſignata, facile contingeret vt in fauorem aliquorum reſignentur, quibus ſit facta promiſſio, cum à priuato, cui per indulgentiam talis facultas conceditur, facile poſſit obtineri. Sic ergo Decretali Bonifacij cum Decretali ex Conſilio Lateranenſi deſumpta componitur, & quod Aſſertio propoſita ſtatuit, ex eodem verofimiliter comprobatur.

Cap. Deſignatione, de Officio Legati in 6.

Ex illius ratione coniectura pro deſignatione.

Cap. Nulla, de conceſſ. Præb.

Reſignatio ſub ſpe vt queat ab Episcopuſ admitti.

Neque obſtare Conſtitutiones Pij V.

nes à Pio V. reſcripſerunt: quarum quæ maxime vrget, ſuſpicatur non eſſe receptam P. Sanciuſ, pro quo num. 19. cuius & præſertim Zerola meminit, neque aduerſari contendit. Ex generali ergo illa doctrina non poteſt Aſſertio noſtra ita firmari, vt pro certâ debeat haberi, licet communior Doctorum ſenſus pro eo ſtet, ex quibus plures adducit P. Sanciuſ ſupra num. 11. Et eam cum aliis tenet P. Onate Diſputat. 83. numer. 137. Non eſt autem reuerentiæ debitæ veritati conforme, quod P. Palaus ſcribit Tomo 2. Tractatu 13. Diſput. 6. Puncto 2. §. 2. num. 2. quod ſcilicet, ſi ſub conditione reſignatio fiat, ſolus Pontifex eam admittere poteſt, vt tenent omnes Doctores (excepta reſignatione ex cauſâ permutationis) Ordinarij namque ſolum poſſunt ſimplicem & puram reſignationem admittere ex cauſis à Pio V. in ſua Conſtitutione propoſitis. Quod autem nomine reſignationis ſub conditione eam complectatur, quæ ſit in fauorem, conſtat ex iis, quæ idem habet §. 1. n. 3. Cum ex dictis perſpicuum ſit plures eſſe, qui aliis præter Pontifices poteſtatem dictâ competere proteſtantur, nequit dici ſine veritatis iniuriâ omnes contrarij ſentire Doctores. Circa idem P. Bauny in Praxi Beneficij Diſputat. 9. q. 2. §. 5. Aſſertio 2. modo cautiore locutus, dum ſtatuit alium à Pontifice non poſſe reſignationem conditionalem admittere, & confirmare, non tamen ob ſimoniam; aliàs neque Pontifici id liceret: ſed quia id fieri mos communis non patitur; à quo malum eſt, ſicut & à lege diſcedere. Nec pro ſe Doctorem vllum adducit, aut omnium eſſe pronuntiat.

P. Palaus non bene contrarij omnium eſſe Doctores aſſertit.

P. Bauny cautius locutus.

35 Si ergo aliud non obſtaret in Beneficijs, de quibus loquimur, poſſent eorum reſignationes à Capitulo, Sede vacante, probabilem amplexo ſententiam, admitti. Quia reſignationes admitti ab illo poſſe, multorum ſententia eſt, pro qua Diana non paucos allegat Parte 8. Tractat. 4. Reſol. 28. & tenet ipſe vt probabilior. Neque negabit P. Palaus, qui §. 2. citato, numer. 4. affirmat Capitulum poſſe admittere reſignationes purè factas; & probat, quia ſuccedit Episcopuſ in omnibus, quæ ſunt iuriſdictionis ordinariæ, exceptis caſibus à Iure expreſſis. Cum autem admilſio reſignationis pertineat ad ordinariam iuriſdictionem, neque inueniatur in Iure excepta Capitulo, ſit ſanè ad ipſum pertinere. Quæ ratio probat etiam de reſignatione in fauorem, ſuppoſito quòd illa Episcopuſ competat quoad ſui admilſionem: quam & idem Auctor numer. ſeq. abſolutè Capitulo concedit, licet neque illud, neque Episcopuſ poſſint prouidere. Pro quo etiam Diſputat. 2. Puncto 29. num. 15. & 16. Sed eſt aliud quod obſtet, vnde &

Reſignatio non potest poſſe à Capitulo admitti.

Et etiam fauorem.

36 Aſſertio probatur ſecundò, quia Beneficia, quæ ſunt iuris patronatus, reſignari nequeunt ſine patroni conſenſu in fauore, quando reſignatio collatione infernalis enim licet. Sic Flammius, Gigas, Couarruias, & P. Leſſius, quos adducit & ſequitur P. Bauny ſupra. Quæſt. 6. §. Sexto. Ad reſignationem. Quidquid dixerit §. Et quoniam. P. Azor Tomo 2. Lib. 5. Quæſt. 4. cum limitatione dictâ, ex quo P. Palaus num. 5. citato. Pro eodem alios allegat P. Sanciuſ Lib. 2. Conſil. Cap. 2. Dub. 29. numer. 1. quibus cumet ſentit. Neque mirum ita illos alioſque ſentire, quia expreſſa

Pro Indijs quid obſtet ex iure patronatus, ſicut & generaliter.